

NUORTEN ÄÄNI -TOIMITUS

KOLUMNIHARJOITUS

Harjoituksen tavoite:

- nuori oppii, mikä on kolumni
- nuori oppii ilmaisemaan oman mielipiteensä
- nuori oppii argumentaatiotaitoja

Kesto:

- 75–90 min

Tarvikkeet:

- A4-paperia
- kyniä
- kolumnisuunnitelmapohjat (löytyy harjoituksen lopusta)
- lista mahdollisista aihepiireistä oppilaiden ideoinnin tuoksi

Esivalmistelut:

- käydään oppilaiden kanssa läpi, mikä on kolumni
 - lyhyt kirjoitus, jossa toimittaja esittää oman mielipiteensä jostakin aiheesta
 - eroaa uutisesta siten, että perustuu toimittajan mielipiteeseen
 - vaikka kyse on omasta mielipiteestä, on faktojen silti kolumnissakin oltava kohdallaan
 - rakentuu yleensä yhden ydinväitteen pohjalle

Kolumnin ydinväitteiden ideointi (10–15 min)

- Kolumnin ydinväite voi olla nuoren oma mielipide, joku epäkohta tai parannusehdotus
- Ydinväitteitä voi ideoida apulauseen *Olen sitä mieltä, että...* avulla
- Jos nuorilla on vaikeuksia keksiä ydinväitettä, voi apuna käyttää esimerkiksi seuraavia aiheita:
 - Koulu
 - kouluaamut
 - kouluruoka
 - välitunnit
 - jaksaminen
 - läksyt
 - Harrastukset
 - harrastusmahdollisuudet
 - harrastusten hinnat
 - Rasismi
- Ydinväite on yksi lause, joka kirjoitetaan paperin yläreunaan.

Argumentaatioharjoitus (noin 30 min)

- Nuoret jaetaan viiden hengen ryhmiin. Jokaisella nuorella on paperia ja kynä.
- Jokainen nuori antaa paperin vieressä istuvalle (esimerkiksi myötöpäivään). Nyt jokaisella nuorella on edessään vieressä istuvan kirjoittama mielipide. Jokainen nuori kirjoittaa yhden perustelun sille, miksi hän on erimieltä paperissa lukevan mielipiteen kanssa tai miksei paperille kirjattu toive/parannusehdotus voisi toteutua. *Olen eri mieltä, koska...*
- Jokainen nuori antaa paperin jälleen eteenpäin vieressä istuvalle. Nyt paperiin pitää kirjoittaa, miksi on samaa mieltä alkuperäisen mielipiteen kanssa tai miksi alkuperäinen parannusehdotus voisi kuitenkin onnistua. *Olen samaa mieltä, koska*
- Paperit annetaan jälleen eteenpäin. Nyt paperiin pitää kirjoittaa taas uusi perustelu alkuperäistä väitettä tai parannusehdotusta vastaan. *Olen eri mieltä, koska*
- Näin jatketaan, kunnes paperi on takaisin väitteen alkuperäisellä kirjoittajalla. Hän saa kirjoittaa paperiin vielä viimeisen, puolustavan argumentin. *Olen tätä mieltä, koska*
- Ei haittaa, vaikka joutuisi keksimään perusteluja, jotka eivät ole linjassa omien mielipiteiden kanssa. Tarkoitus on harjoitella argumentaatiota ja asettua vastapuolen asemaan. Hyvässä kolumnissa ennakoidaan vastustajien argumentit ja kumotaan ne heti alkuunsa.

Kolumnisuunnitelma (noin 20-30 min)

- Valittujen argumenttien pohjalta lähdetään työstämään kolumnisuunnitelmaa (seuraavalla sivulla)

Purku (noin 15 min)

- Jokainen oppilas lukee ääneen oman alkuperäisen väitteensä. Keskustellaan niistä.
- Jos joku väite toistuu useammalla oppilaalla ja se herättää keskustelua, voi väitettä käsitellä myös mielipidejanan avulla:
 - Kerrotaan väite. Esimerkiksi, että koulupäivät alkavat liian aikaisin. Toisessa päässä luokkaa on janan kyllä-pää ja toisessa päässä luokkaa ei-pää. Oppilaat asettuvat janalle sen mukaan, mitä he asiasta ajattelevat. Pyydetään muutamaa oppilasta eri kohdista janaa kertomaan mielipiteensä.

Kolumnien kirjoittaminen

- 75–90 minuutin oppitunnin aikana tuskin ehtii kirjoittaa kolumnia valmiiksi. Jos oppilailla on hyviä ideoita ja oppitunnit antavat periksi, voi kolumnit kirjoittaa loppuun seuraavalla tunnilla.
- Kolumnin voi rakentaa esimerkiksi seuraavalla tavalla:
 - *Alku*, jossa esittelet pääväitteen ja sen perustelut sekä kytket väitteesi osaksi muuta aiheesta käytyä keskustelua. Tässä voit käyttää myös faktatietoja pääväitteesi tukena.
 - *Keskikohta*, jossa käyt läpi mahdolliset vastaväitteet ja kumoat ne. Voit myös syventää pääväitettäsi esimerkiksi haastattelujen kautta.
 - *Loppu*, jossa esittelet ratkaisuehdotukseksi. Voit myös lopussa pohtia, mitä tunteita väite sinussa herättää ja miten niihin voisi vaikuttaa.

NUORTEN ÄÄNI -TOIMITUS

KOLUMNISUUNNITELMA

Kolumnia voi suunnitella tämän kysymyslistan avulla. Yritä vastata kaikkiin kysymyksiin. Mieti jokaiseen kohtaan useampia vaihtoehtoja ja valitse niistä sinusta kiinnostavin. Valmiissa kirjoituksessa ei tietenkään tarvitse käyttää näitä kaikkia.

Kolumnin voi rakentaa esimerkiksi seuraavalla tavalla: 1) Alku, jossa esittelet pääväitteen ja sen perustelut sekä kytket väitteesi osaksi muuta aiheesta käytyä keskustelua. Tässä voit käyttää myös faktatietoja pääväitteesi tukena. 2) Keskikohta, jossa käyt läpi mahdolliset vastaväitteet ja kumoat ne. Voit myös syventää pääväitettäsi esimerkiksi haastattelujen kautta. 3) Loppu, jossa esittelet ratkaisuehdotukseksi. Voit myös lopussa pohtia, mitä tunteita väite sinussa herättää ja miten niihin voisi vaikuttaa.

Mutta ennen kuin ryhdyt kirjoittamaan varsinaista kolumnia, vastaa seuraaviin kysymyksiin!

Kolumnin pääväite/pääväitteet Väite voi olla esimerkiksi mielipide, epäkohta tai parannusehdotus. (Esimerkiksi: *Kouluissa pitäisi olla oppilaille sohvat.*)

Kolumniin valittu vastaväite/vastaväitteet (Esimerkiksi: *Kouluun ei voida hankkia sohvia, koska sohvat ovat kalliita.*)

Mihin yhteiskunnalliseen ilmiöön tai keskusteluun tai uutiseen väite liittyy? (Esimerkiksi: *Oppilaiden ja opiskelijoiden hyvinvointi ja jaksaminen*)

Mitä tietoja tarvitset kolumniasi varten? Hyvä kolumni sisältää mielipiteiden lisäksi myös faktoja, jotka tukevat kirjoittajan argumentteja. (Esimerkiksi *Tilastotietoja oppilaiden kouluviihtyvyydestä tai hyvinvoinnista*)

Keitä asia koskee suoraan tai välillisesti? Ketkä ovat siitä vastuussa? *Vaatisiko kolumnisi kommenttia tai lyhyttä haastattelua? (Esimerkiksi: Rehtorilta voi kysyä, mitä mieltä hän on sohvien hankkimisesta kouluun.)*

Mitä omia kokemuksiasi aiheeseen liittyy? *(Esimerkiksi: Koulusta ei löydy rentoutumispaikkaa.)*

Mitä tunteita havainto herättää sinussa? *(Esimerkiksi ärtymystä)*

Mikä on ratkaisuehdotuksesi? *(Esimerkiksi: Oppilaskunta voisi kerätä rahaa sohvia varten.)*
